

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2021

Probă scrisă

GEOGRAFIE

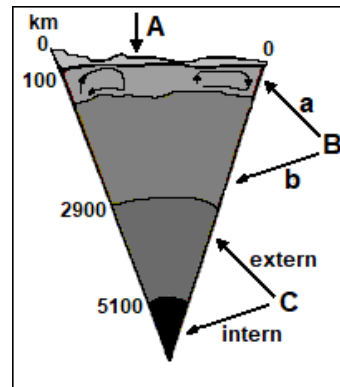
Varianța 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÊTEL

(60 punct)

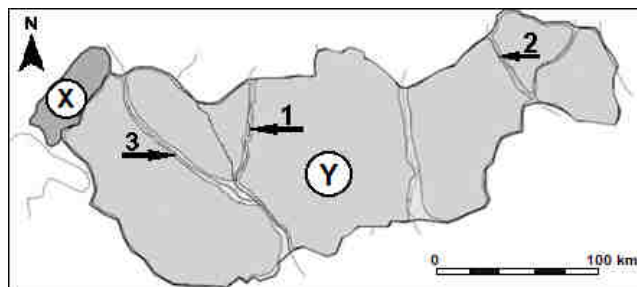
1. A mellékelt ábra a Föld koncentrikus, réteges belső szerkezetét mutatja be.
- Nevezzék meg a Föld belső szerkezetének az ábrán **A**, **B** és **C** betűkkel jelölt rétegeit;
  - Nevezzék meg a **B** réteget alkotó (az ábrán **a** és **b**-betűkkel jelölt) két részt;
  - Nevezzék meg az **A** és **B**, illetve **B** és **C** rétegek közötti hirtelen átmenetet jelentő diszkontinuitási felületeket;
  - Mutassák be az ábrán **A**, **B** és **C** betűkkel jelölt belső rétegek két-két jellemzőjét;
  - Magyarázzák, legtöbb tíz sorban, hogyan befolyásolja az **a** betűvel jelölt rész (a **B** rétegből) az ábrán **A** betűvel jelölt réteget, figyelembe véve az ezekben a rétegekben zajló folyamatokat is.

18 pont

intern – belső, extern – külső

2. Figyeljék meg a mellékelt térkép vázlatot.
- A.** Az **X** betűvel jelölt domborzati egységre vonatkozóan:
- határozzák meg a közettani összetételt;
  - határozzanak meg egy genetikusan domborzattípust, melyre adjanak egy példát is.

- B.** Az **Y** betűvel jelölt domborzati egységre vonatkozóan:

- mutassák be a domborzati egység általános közettani összetételét, valamint annak a közetrétegnek a nevét, amely a keleti részen a legvastagabb;
- mutassanak be, legtöbb tíz sorban, két, ezen a területen gyakori felszínalakító (geomorfológiai) folyamatot;
- nevezzék meg az **1**, **2** és **3**-as számokkal jelölt folyókat.

11 pont

3. Az alábbi táblázatban egyes népességi mutatók számítási képletei szerepelnek.

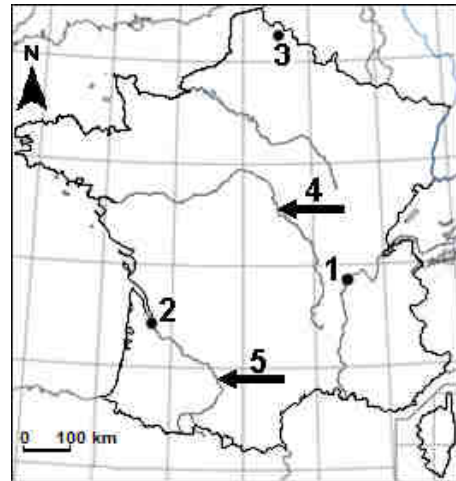
a)	$n = N/P_t \times 1000 (\text{‰})$
b)	$m = M/P_t \times 1000 (\text{‰})$
c)	$m_i = M_{<1\text{an}}/N_{<1\text{an}} \times 1000 (\text{‰})$
d)	$S_n = (N-M)/P_t \times 1000 (\text{‰})$

- nevezzék meg az **a**)-tól **d**)-ig terjedő betűkkel jelölt népességi mutató mindenikét (n , m , m_i , S_n);
- határozzák meg a következő népességi mutatókat: N , M , m_i , S_n ;
- mutassanak be három tényezőt, amelyek az **a**) betűvel jelölt népességi mutatót befolyásolják;
- mutassanak be egy következményt, melyet a **d**) betűvel jelzett népességi mutató alacsony értéke okoz.

12 pont

4. Figyeljék meg a mellékelt térképet.
- Nevezzék meg a térképen ábrázolt ország délnyugati határát alkotó hegységet.
  - Mutassák be az előző alpontnál megnevezett hegység domborzatának három jellemzőjét.
  - Nevezzék meg azt a szelet, amely az 1-es számmal jelölt városon áthaladó folyó völgyében jellemző.
  - Nevezzék meg az 1, 2 és 3-as számokkal jelölt városokat, valamint a 4 és 5-ös számokkal jelölt folyókat.
  - Nevezzék meg azt a hegységet, ahonnan a 4-es számmal jelölt folyó ered.
  - Mutassák be az előző alpontnál megnevezett hegység domborzatának három jellemzőjét.

14 pont

5. A váltakozó évszakos trópusi (szavanna) környezetre vonatkozóan írják le:
- a venezuelai szavanna egy jellemzőjét és sajátos megnevezését.
  - a braziliai szavanna egy jellemzőjét és sajátos megnevezését.
  - két emberi tevékenységet és ezek környezetre gyakorolt hatását.
  - az afrikai, 300-500 km széles, a szavanna és az észak-afrikai sivatagok tájai között húzódó átmeneti öv egy jellemzőjét és megnevezését.

5 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Figyeljék meg az alábbi, a X. osztályos földrajz tantervben (programban) szereplő tartalmakat:

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații de geografie economică 3.2. Sesizarea unor succesiuni de fenomene și procese social - economice 4.1. Citirea și interpretarea informației grafice și cartografice de geografie economică	A. Resursele naturale - Resursele extraatmosferice și ale atmosferei - Resursele litosferei - Resursele hidrosferei - Resursele biosferei

(Programa școlară pentru clasa a X-a, OMEC nr. 4598 / 31.08.2004)

- Mutassanak be három olyan oktatási eszközt, melyek az iskolai programrészletben szereplő sajátos kompetenciák és tartalmak tanulás-tanításában használhatóak.
- Mutassák be a földrajz oktatásban használt oktatási eszközök három funkcióját;
- Mutassanak be egy-egy oktatási módszert a programrészletben megjelölt sajátos kompetenciák kialakítására, a megadott tartalmak használatával (egy-egy módszert mindegyik kompetenciához).
- Mutassanak be, legtöbb egy oldal terjedelemben, három oktatási tevékenységet (egyet-egyet mindegyik kompetenciához), melyek a programrészletben megadott tartalmak használatával alakítják ki a megadott sajátos kompetenciákat.
- Alkossanak egy többszörös választásos, egy párkalkító, és egy kiegészítendő feladattípust (itemet) a programrészletben megadott kompetenciák értékelésére a megadott tartalmak felhasználásával. (egy-egy itemet mindenik kompetenciához).

1. Megjegyzés: az itemek kidolgozásánál a feladatok tervezésének helyességét, a szakmai ismeretek tudományos helyességét és a helyes válaszok feltüntetését pontozzák.

2. Megjegyzés: az alpontok megoldására **nem** kötelező a programrészletben szereplő összes tartalom felhasználása, csak egyeseké.